

ΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ.— **Τὸ Νεογενές τῆς νήσου Γαύδου** (Πρόδρομος ἀνακοίνωσις), ὑπὸ **Κωνσταντίνου Α. Ἀναπλιώτου** *. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Μ. Κ. Μητσοπούλου.

Ὁ Καθηγητὴς κ. Μ. Κ. Μητσόπουλος, ἀσχολούμενος ἀπὸ μακροῦ μὲ τὴν ἔρευναν τοῦ Νεογενοῦς τῆς Ἑλλάδος, ὑπέδειξεν εἰς ἡμᾶς, ὅπως ἀσχοληθῶμεν μὲ τὴν μελέτην τοῦ Νεογενοῦς τῆς Γαύδου καὶ τὴν σύνταξιν λεπτομεροῦς γεωλογικοῦ χάρτου τῆς νήσου. Αὕτη εὐρίσκεται εἰς τὸ νοτιώτερον σημεῖον τῆς ὅλης Ἑλλάδος, ἀπέχει τῆς Κρήτης 20 περίπου μίλια καὶ ἔχει ἐπιφάνειαν 30 περίπου τετραγωνικῶν χιλιομέτρων.

Ἐνῶ μὲ τὴν γεωλογίαν τῆς Κρήτης ἠσχολήθησαν κατὰ καιροὺς διάφοροι γεωλόγοι, Ἕλληνες καὶ ξένοι, τὴν Γαῦδον εἰς μόνον ἐπεσκέφθη, χάριν γεωλογικῶν παρατηρήσεων, πρὸ ἑνὸς περίπου αἰῶνος, ὁ Γάλλος V. Raulin **. Οὗτος (l. c. p. 601) δίδει ἀμυδρὰν εἰκόνα τῆς γεωλογικῆς κατασκευῆς τῆς νήσου καὶ δὲν προβαίνει εἰς ἐπακριβῆ προσδιορισμὸν τῆς γεωλογικῆς ἡλικίας τοῦ Νεογενοῦς.

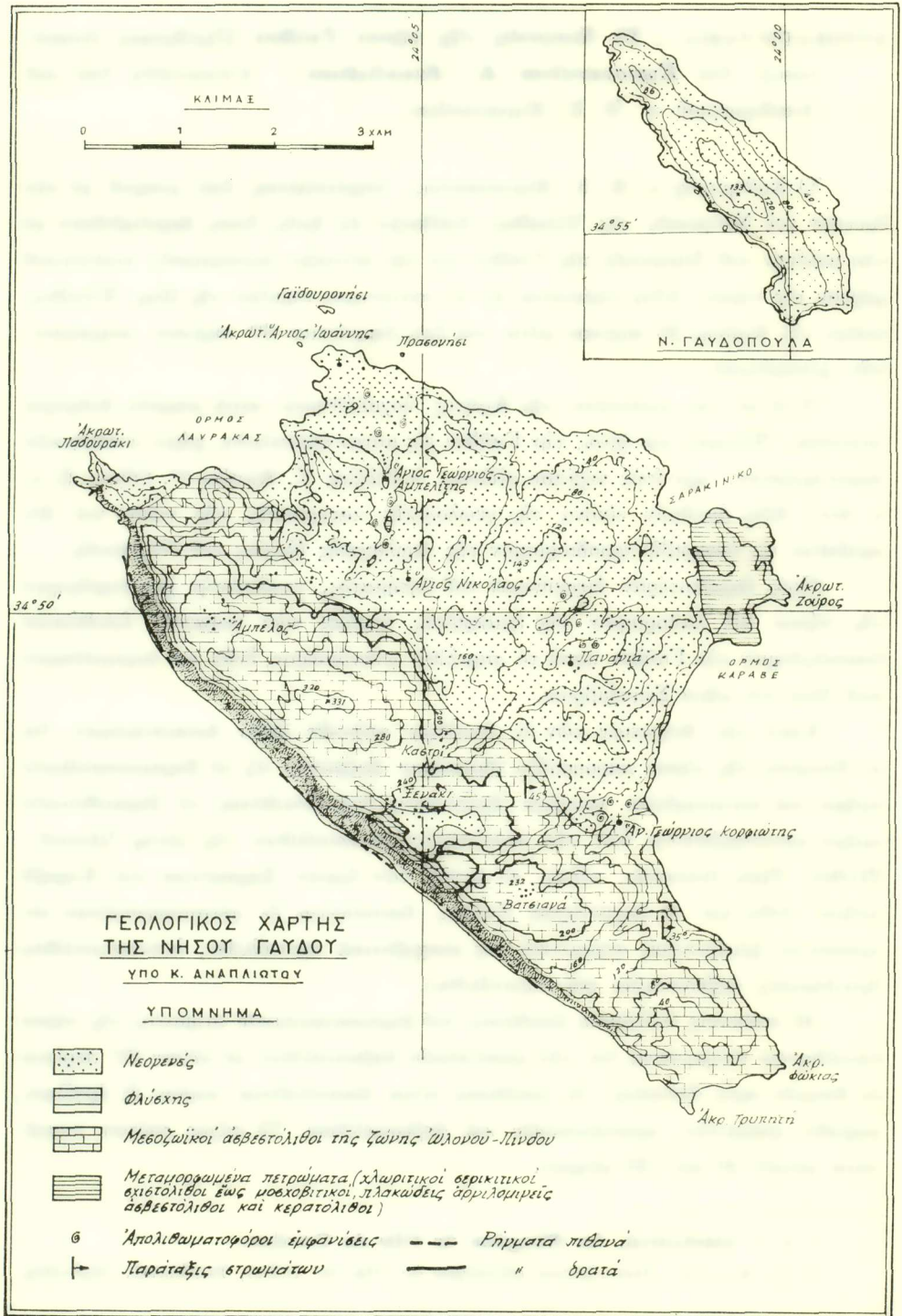
Πρὸς ἀκριβεστέραν διερεύνησιν τοῦ ζητήματος, γεωλογικὴν χαρτογράφησιν τῆς νήσου καὶ καθορισμὸν τῆς ἐπακριβοῦς ἡλικίας τῶν νεογενῶν ἀποθέσεων ἐπεσκέφθημεν τὴν Γαῦδον κατὰ τὸ παρελθὸν φθινόπωρον, ἔνθα καὶ παρεμείναμεν καθ' ὅλον τὸν μῆνα Σεπτέμβριον.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐν ὑπαίθρῳ μελετῶν ἡμῶν διεπιστώσαμεν, ὅτι τὸ Νεογενές τῆς νήσου παρουσιάζει ἰδιαιτέραν ἀνάπτυξιν εἰς τὸ βορειοανατολικὸν τμήμα καὶ καταλαμβάνει μεγάλην ἐξάπλωσιν, ἐνῶ ἀντιθέτως τὸ βορειοδυτικὸν τμήμα καταλαμβάνεται ὑπὸ τῶν μεσοζωϊκῶν ἀββεστολίθων τῆς ζώνης Ὡλονοῦ - Πίνδου. Πρὸς ἀνατολὰς, τέλος, τὸ μεταξὺ τῶν ὄρων Σαρακίτικο καὶ Καραβὲ τμήμα, ἔνθα καὶ τὸ ἀκρωτήριον Ζοῦρος, ἀποτελεῖται ἐκ μεταμορφωμένων πετρωμάτων (γλωριτικοί, σερικιτικοί ἕως μοσχοβιτικοί σχιστόλιθοι, λεπτοπλακώδεις ἀργιλομιγεῖς ἀββεστολίθοι καὶ κερατόλιθοι).

Αἱ νεογενεῖς θαλάσσιαι ἀποθέσεις τοῦ βορειοανατολικοῦ τμήματος τῆς νήσου ἐπικάθηται ἀσυμφώνως ἐπὶ τῶν μεσοζωϊκῶν ἀββεστολίθων μὲ κλίσιν 25° περίπου ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς. Αἱ ἀποθέσεις αὗται ἀποτελοῦνται κυρίως ἐξ ἀργίλων, μαργῶν, ψαμμιτῶν, κροκαλοπαγῶν καὶ ἀββεστολίθων. Τὸ πάχος τούτων κυμαίνεται μεταξὺ 40 καὶ 120 μέτρων.

* C. A. ANAPLIOTIS, *Le Néogène de l'île de Gavdos*.

** V. RAULIN, *Description physique de l'île de Crète*, Bordeaux, 1858-1869.

Εικ. 1.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐν ὑπαίθρῳ μελετῶν ἡμῶν ἀνεύρομεν εἰς τρεῖς κυρίως περιοχὰς πλουσιωτάτην παλαιοπανίδα συνισταμένην ἐξ Ἐλασματοβραγχιῶν, Γαστεροπόδων, Ἐχίνων, Κοραλλίων καὶ Βρουζῶν.

Ἡ παρουσία μεταξὺ τῆς ἐν λόγῳ πανίδος μορφῶν κατ' ἐξοχὴν καθοδηγητικῶν ἐπιτρέπει, ὅπως τὰς ἀποθέσεις ταύτας θεωρήσωμεν ὡς βινδομπονίου ἡλικίας, τόσον τῆς φάσεως τοῦ Ἐλβετίου, ὅσον καὶ τῆς τοῦ Τορτονίου.

Αἱ ἀπολιθωματοφόροι νεογενεῖς περιοχαὶ εἶναι αἱ κάτωθι :

1. Περιοχὴ Ἁγίου Γεωργίου Κορφιώτη
2. Περιοχὴ Παναγίας, καὶ
3. Περιοχὴ Ἁγίου Νικολάου - Ἁγίου Ἰωάννου.

I. ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΟΡΦΙΩΤΗ

Τὰ στρώματα τῆς περιοχῆς ταύτης καταλαμβάνουν σημαντικὴν ἔκτασιν καὶ ἔχουν πάχος κυμαινόμενον μεταξὺ 20 καὶ 40 μέτρων, εὐρίσκονται δὲ εἰς μέσον ὕψος 15 μέτρων ἀπὸ τῆς στάθμης τῆς θαλάσσης. Ταῦτα πετρογραφικῶς ἀποτελοῦνται ἐκ μαργῶν, ἀργίλων, ἀμμοδῶν μαργῶν ἢ ἐναλλαγῶν πρὸς τοὺς ἀσβεστολιθικοὺς ψαμμίτας καὶ τὰς ἀμμους. Τὸ ἐπικρατοῦν χρῶμα τοῦ πετρώματος εἶναι ἐπιφανειακῶς μὲν τὸ κίτρινον ἕως τὸ κίτρινόλευκον, εἰς δὲ τοὺς κατωτέρους ὀρίζοντας τὸ κυανοῦν.

Εἰς τὸ κοίτασμα τοῦτο ἐπικρατοῦν τὰ Ἐλασματοβράγγια καὶ τὰ Ἐχνοειδῆ, τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται ἐν ἀφθονίᾳ καὶ εἰς μεγάλας διαστάσεις. Ἡ διατήρησις αὐτῶν εἶναι ἐξαιρετος, ἐνῶ ἡ ἐξαγωγή των κατ' ἐξοχὴν δυσχερής, λόγῳ τῆς μεγάλης σκληρότητος τοῦ περικλείοντος ταῦτα ἀσβεστολιθικοῦ ψαμμίτου. Πλὴν τῶν Ἐλασματοβραγχιῶν καὶ τῶν Ἐχνοειδῶν, ἐνυπάρχουν κατὰ δεύτερον λόγον τὰ Γαστερόποδα, τὰ Κοράλλια καὶ τὰ Βρουζῶνα.

Εἰς τὸ κοίτασμα τοῦτο ἠδυνήθημεν νὰ πιστοποιήσωμεν τὴν παρουσίαν τῶν κάτωθι ἀντιπροσώπων :

Ἐ λ α σ μ α τ ο β ρ ά γ χ ι α

1. *Arca (Anadara) diluvii* LK.
2. *Glycymeris (Glycymeris) pilosa deshayesi* (MAY.)
3. *Amussium cristatum* BRONN.
4. » » *badense* FONT.
5. » » *de stefanii* UGOL.

6. *Pecten praebenedictus* TOURN.
7. » *revolutus* MICHT.
8. » (*Fl.*) *besseri* ANDRZ.
9. » (*Fl.*) *ugolinii* DEP. et ROM.
10. *Chlamys (Fl.) solarium* LK.
11. » *tournali* DE SERRES
12. » *latissima* BR.
13. » *scabrella* LK.
14. » *varia* L.
15. » *multistriata* POLI
16. *Chlamys (Fl.) opercularis* L. var. *audouini* (PAYR.)
17. » *bollenensis* MAY.
18. *Spondylus crassicosta* LK.
19. *Anomia (Anomia) ephippium* L.
20. *Pycnodonta navicularis* BR.
21. *Gryphaea (Crassostrea) gryphoides crassissima* LK.
22. *Ostrea (Ostrea) lamellosa* BR.
23. *Ostrea plicatula* L.
24. *Cardita calyculata* L.
25. *Chama gryphoides* L.
26. *Cardium (Ringicardium) hians danubianum* MAY.
27. *Lithodomus lithophagus* L.

Γ α σ τ ε ρ ό π ο δ α

28. *Polynices (Polynices)* cf. *redemptus* (MICHT.)
29. *Lunatia catena helicina* BR.
30. *Euthria (Euthria) cornea* L.
31. *Conus (Conolithus)* cf. *dujardini* DESH.
32. » (*Rhizoconus*) *ponderosus ponderosus* BR.

Ἐ χ ῖ ν ο ι

33. *Clypeaster tumescens* IMBESI

Κ ο ρ ά λ λ ι α

34. *Heliastrea reussana* M. EDW.

Β ρ υ ό ζ φ α

35. *Lepralina auriculata* KÜHN

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἀναφερομένης μακροπανίδος χαρακτηριστικοὶ τύποι διὰ τὸ Βινδοπόνιον εἶναι οἱ κάτωθι :

1. *Amussium cristatum badense* FONT.
2. » *de stefanii* UGOL.
3. *Pecten praebenedictus* TOURN.
4. » *revolutus* MICHT.
5. » (Fl.) *besseri* ANDRZ.
6. » (Fl.) *ugolinii* DEP. et ROM.
7. *Chlamys* (Fl.) *solarium* LK.
8. » *tournali* DE SERRES
9. *Gryphaea* (*Crassostrea*) *gryphoides crassissima* LK.
10. *Conus* (*Conolithus*) cf. *dujardini* DESH.
11. *Clypeaster tumescens* IMBESI

II. ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην τὰ νεογενῆ στρώματα καταλαμβάνουν ἔκτασιν 600-800 m., πάχος 15-30 m. καὶ ἀπαντοῦν εἰς ὑψόμετρον ἀπὸ τὴν στάθμην τῆς θαλάσσης 40 περίπου μέτρων.

Ἡ πετρολογικὴ σύνθεσις τῶν μαργαϊκῶν τούτων ἀποθέσεων εἶναι ἡ ἴδια πρὸς τὴν τῆς περιοχῆς Ἁγίου Γεωργίου Κορφιώτη. Καὶ εἰς τὸ κοίτασμα τοῦτο κυριαρχοῦν τὰ ἐλασματοβράγγια καὶ τὰ ἔχινοειδῆ καὶ ἔπονται τὰ γαστερόποδα, τὰ κοράλλια καὶ τὰ βρυόζφα.

Εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην ἠδυνήθημεν νὰ συλλέξωμεν καὶ νὰ προσδιορίσωμεν τὰ κάτωθι εἶδη :

Ἐ λ α σ μ α τ ο β ρ ά γ χ ι α

1. *Arca* (*Anadara*) *diluvii* LK.
2. *Glycymeris* (*Glycymeris*) *pilosa deshayesi* (MAY.)
3. *Amussium cristatum* BRONN.
4. » » *badense* FONT.
5. *Pecten praebenedictus* TOURN.

6. *Pecten revolutus* MICHT.
7. » (*Fl.*) *besseri* ANDRZ.
8. » (*Fl.*) *ugolinii* DEP. et ROM.
9. *Chlamys (Fl.) solarium* L.K.
10. » *latissima* BR.
11. » *scabrella* L.K.
12. » *varia* L.
13. » *opercularis* L. var. *audouini* (PAYR.)
14. » *bollenensis* MAY.
15. *Spondylus crassicosta* L.K.
16. *Pycnodonta navicularis* BR.
17. *Gryphaea (Crassostrea) gryphoides crassissima* L.K.
18. *Ostrea (Ostrea) lamellosa* BR.
19. » *plicatula* GMEL.

Γ α σ τ ε ρ ό π ο δ α

20. *Cerithium (Theridium) rubiginosum* var. *subtypica* SACCO
21. *Turritella (Archimediella) dertonensis dertonensis* MAY.
22. » (*Torculoidella*) *triplicata* BR.
23. *Clavus (Drillia) distinguenda* MAY.
24. *Conus (Rhizoconus)* cf. *dujardini* DESH.
25. » (*Conolithus*) *ponderosus ponderosus* BR.

Ἐ χ ῖ ν ο ι

26. *Clypeaster acuminatus* DESOR

Κ ο ρ ά λ λ ι α

27. *Heliastrea reussana* M. EDW.

Β ρ υ ό ζ φ α

28. *Retepora gigantea* KÜHN

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἀναφερομένης μακροπανίδος χαρακτηριστικοὶ τύποι διὰ τὸ Βινδομπόνιον εἶναι οἱ κάτωθι :

1. *Amussium cristatum badense* FONT.
2. *Pecten revolutus* MICHT.

3. *Pecten (Fl.) besserii* ANDRZ.
4. » *(Fl.) ugolinii* DEP. et ROM.
5. » *praebenedictus* TOURN.
6. *Chlamys (Fl.) solarium* LK.
7. *Gryphaea (Crassostrea) gryphoides crassissima* LK.
8. *Turritella (Archimediella) dertonensis dertonensis* MAY.
9. *Conus (Conolithus) cf. dujardini* DESH.
10. *Clypeaster acuminatus* DESOR

III. ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ - ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

Εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην τὰ μαργαϊκὰ στρώματα καταλαμβάνουν ἑκτασιν μεγαλύτεραν τῶν 1000 m καὶ πάχος 20 - 60 m, τὸ δὲ ὑψόμετρον τούτων κυμαίνεται ἀπὸ 40 ἕως 100 m ἀπὸ τὴν στάθμην τῆς θαλάσσης.

Ἡ πετρολογικὴ σύνθεσις τῶν στρωμάτων τῆς περιοχῆς ταύτης εἶναι ἴδια μὲ τὴν τῶν στρωμάτων τῶν προηγουμένων περιοχῶν· καὶ ἐδῶ ἐπίσης κυριαροῦν τὰ ἔλασματοβράγγια καὶ τὰ ἐχινοειδῆ καὶ ἔπονται τὰ γαστερόποδα.

Ἄξιον ἰδιαίτερας μνείας εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην ἔχομεν τὴν παρουσίαν ἑκτεταμένων τραπέζων χιλιάδων ἀντιπροσώπων τοῦ εἴδους *Gryphaea (Crassostrea) gryphoides crassissima* LK. Ἡ ἐμφάνισις αὕτη τοῦ εἴδους τούτου μὲ τόσον μέγα πλῆθος ἀτόμων εἶναι μοναδικὴ ἐν Ἑλλάδι.

Εἰς τὸ κοίτασμα τῆς περιοχῆς ταύτης ἠδυνήθημεν νὰ συλλέξωμεν καὶ νὰ προσδιορίσωμεν τὰ κάτωθι εἶδη :

Ἐ λ α σ μ α τ ο β ρ ά γ χ ι α

1. *Amussium cristatum* BRONN.
2. » » *badense* FONT.
3. *Pecten praebenedictus* TOURN.
4. » *revolutus* MICHT.
5. *Pecten (Fl.) besserii* ANDRZ.
6. » » *ugolinii* DEP. et ROM.
7. *Chlamys (Fl.) solarium* LK.
8. » *tournali* DE SERRES
9. » *latissima* BR.
10. » *scabrella* LK.
11. » *opercularis* L. var. *audouini* (PAYR.)

12. *Pycnodonta navicularis* BR.
13. *Gryphaea (Crassostrea) gryphoides crassissima* LK.
14. *Ostrea (Ostrea) lamellosa* BR.

Γ α σ τ ε ρ ό π ο δ α

15. *Terebralia bidentata bidentata* (DEFR.)
16. *Conus (Rhizoconus) ponderosus ponderosus* BR.

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἀναφερομένης μακροπανίδος χαρακτηριστικοὶ τύποι διὰ τὸ Βινδομπόνιον εἶναι οἱ κάτωθι :

1. *Amussium cristatum badense* FONT.
2. *Pecten praebenedictus* TOURN.
3. » *revolutus* MICHT.
4. » (*Fl.*) *besseri* ANDRZ.
5. » (*Fl.*) *ugolinii* DEP. et ROM.
6. *Chlamys (Fl.) solarium* LK.
7. » *tournali* DE SERRES
8. *Gryphaea (Crassostrea) gryphoides crassissima* LK.

Ὁ Γ. Χριστοδούλου ἐκ τοῦ ὕλικου μικροπανίδος τῆς νήσου Γαύδου, τὸ ὁποῖον τοῦ παρεδώσαμεν, ἠδυνήθη νὰ προσδιορίσῃ τὰ κάτωθι τρηματοφόρα :

I. ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΟΡΦΙΩΤΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

1. *Globigerina bulloides* D'ORB.
2. *Cibicides boueanus* (D'ORB.)
3. *Textularia* sp.
4. *Orbulina pseudoungerianus* (CUSHMAN)
5. » *universa* (D'ORB.)
6. *Quinqueloculina* sp.
7. *Cibicides* sp.

II. ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

1. *Cassidulina subglobosa* BRADY
2. *Orbulina universa* D'ORB.
3. » *suturalis* BRÖNNIMANN

4. *Robulus* cf. *echinatus* (D'ORB.)
5. *Gyroidinoides* cf. *neosoldanii* (BROTZEN)
6. *Lenticulina* sp.
7. *Siphonina reticulata* (CZJZEK)
8. *Eponides praecinctus* (KARRER)
9. *Martinetiella communis* (D'ORB.)
10. *Ammonia beccarii* (LINNÉ)
11. *Uvigerina laviculata* CUSHMAN et RIVERO
12. *Globigerina bulloides* D'ORB.
13. *Karrieriella bradyi* (CUSHMAN)
14. *Dentalina acuta* D'ORB.
15. *Globigerinoides ruber* (D'ORB.)
16. » *conglobatus* (BRADY)
17. » *tribolus* (REUSS)
18. *Bulimina exilis* BRADY
19. *Pyrgo* sp.
20. *Orthomorphina proxima* (SILVESTRI)
21. *Sphaeroidinella* sp.
22. *Uvigerina pigmea* D'ORB.
23. *Cibicides dutemplei* (D'ORB.)
24. *Asterigerina planorbis* (D'ORB.)
25. *Bulimina elongata tenera* REUSS
26. *Clandulina laevigata* D'ORB.
27. *Bolivina advena striatella* CUSHMAN
28. *Globulina* sp.
29. *Horkinsina* cf. *bononiensis compressa* (CUSHMAN)
30. *Stilostomella* sp.
31. *Heterostegina costata costata* D'ORB.
32. » sp.

Τὰ τρηματοφόρα τῶν ἀνωτέρω μικροπανίδων εἶναι τύποι οἱ ὅποιοι ἀπαντοῦν εἰς τὸ Βινδομπόνιον καὶ τὸ κατώτ. Πλειόκαινον.

Ἡ νησίς Γαυδοπούλα ἀποτελεῖται ἀπὸ μαργαϊκὰ στρώματα, τὰ ὅποια ἔχουν τὴν ἰδίαν πετρολογικὴν σύνθεσιν μὲ τὰ τῆς νήσου Γαύδου. Κατὰ δὲ τὴν ἐπίσκεψίν μας εἰς τὴν νησίδα διεπιστώσαμεν τὴν ὑπαρξίν σκληροῦ κιτρίνου ἀσβε-

στολιθικοῦ ψαμμίτου περικλείοντος θραύσματα *Pectinidae* καὶ ἐχίνους. Ὁ ψαμμίτης οὗτος εἶναι ὅμοιος μὲ τὸν ἀπολιθωματοφόρον ψαμμίτην τῆς νήσου Γαύδου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὐρέθησαν οἱ χαρακτηριστικοὶ ἀντιπρόσωποι τῶν *Pectinidae*.

Κατόπιν τούτου καταλήγομεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὰ μαργαϊκὰ στρώματα τῶν νήσων Γαύδου καὶ Γαυδοπούλας εἶναι τῆς αὐτῆς γεωλογικῆς ἡλικίας καὶ ἀνήκουν εἰς τὴν βινδομπόνιον βαθμίδα.

Σ Υ Μ Π Ε Ρ Α Σ Μ Α Τ Α

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀγόμεθα εἰς τὰ κάτωθι συμπεράσματα :

1. Ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς λεπτομεροῦς μελέτης τῆς πλουσίας μακροπανίδος, τὰ νεογενῆ στρώματα τῆς νήσου Γαύδου εἶναι βινδομπόνιου ἡλικίας, τόσον τῆς φάσεως τοῦ Ἑλβετίου, ὅσον καὶ τῆς τοῦ Τορτονίου.

2. Ἡ ἐντὸς τῶν μαργαϊκῶν στρωμάτων ἐμφάνισις ἀντιπροσώπων ἐξαιρετικῶς μεγάλων διαστάσεων τόσον ἐκ τῶν *Pectinidae*, ὅσον καὶ ἐκ τῶν ἐχίνων, δεικνύει, ὅτι τὸ κλίμα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἦτο θερμὸν τροπικόν.

3. Τὰ νεογενῆ στρώματα τῆς νησίδος Γαυδοπούλας εἶναι τῆς αὐτῆς γεωλογικῆς ἡλικίας μετὰ τῶν τῆς νήσου Γαύδου (βινδομπόνια).

R É S U M É

L'auteur du présent article aboutit aux résultats suivants :

1. D'après une étude détaillée de la riche macrofaune, ça résulte que les couches néogènes de l'île de Gavdos appartiennent au Vindobonien et spécialement aux faciès du Helvétien et Tortonien, également.

2. La présence des représentants de grandes dimensions, dans les couches de marne, tant de *Pectinidae* que d'Echinidés, démontre que le climat de l'époque, pendant lequel cette faune vivait, était chaud tropical.

3. Il existe une grande affinité entre les formations de l'île de Gavdopoula et celles de l'île de Gavdos (Vindobonien).

ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ

Π Ι Ν Α Κ Ε Ι

- Είκ. 1, 2. *Amussium cristatum badense* FONT. ἄριστερά θυρίς
 Είκ. 3. *Amussium de stefanii* UGOL. ἄριστερά θυρίς
 Είκ. 4. *Pecten praebenedictus* TOURN. δεξιά θυρίς
 Είκ. 5. *Pecten revolutus* MICHT. δεξιά θυρίς
 Είκ. 5α. » » » ἄριστερά θυρίς

Π Ι Ν Α Κ Ε Ι Ι

- Είκ. 1. *Pecten (Flabellipecten) besseri* ANDRZ. ἄριστερά θυρίς
 Είκ. 2. » » » » δεξιά θυρίς
 Είκ. 3. *Pecten (Flabellipecten) ugolini* DEP. et ROM. ἄριστερά θυρίς
 Είκ. 4, 4α. *Pycnodonta navicularis* BR. ἄριστερά θυρίς

Π Ι Ν Α Κ Ε Ι Ι Ι

- Είκ. 1. *Chlamys (Flabellipecten) solarium* LK. δεξιά θυρίς
 Είκ. 1α. » » » ἄριστερά θυρίς

Π Ι Ν Α Κ Ε Ι V

- Είκ. 1, 1α. *Gryphaea (Crassostrea) gryphoides crassissima* LK. ἄριστερά θυρίς

Π Ι Ν Α Κ Ε V

- Είκ. 1α. *Terebralia bidentata bidentata* (DEFR.)
 Είκ. 2. *Clypeaster tumescens* IMBESI

Π Ι Ν Α Κ Ε V I

- Είκ. 1, 2. Ἐπολιθωματοφόρον κοίτασμα συνιστάμενον ἐκ χιλιάδων ἀτόμων τοῦ εἶδους *Gryphaea (Crassostrea) gryphoides crassissima* LK. Περιοχή Αγίου Νικολάου νήσου Γαύδου.

Αἱ εἰκόνες τῶν πινάκων I, II καὶ V ἀνταποκρίνονται πρὸς τὰς φυσικὰς διαστάσεις τῶν δειγμάτων, αἱ δὲ εἰκόνες τῶν πινάκων III καὶ IV εἰς διαστάσεις μικροτέρας τοῦ φυσικοῦ.

Τὰ πρωτότυπα ἔχουν κατατεθῆ εἰς τὰς συλλογὰς τοῦ Γεωλογικοῦ καὶ Παλαιοντολογικοῦ Μουσείου τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

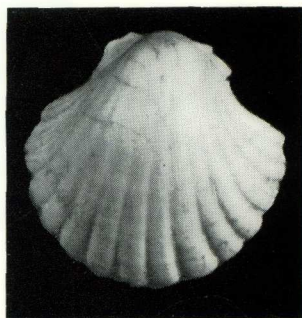
1

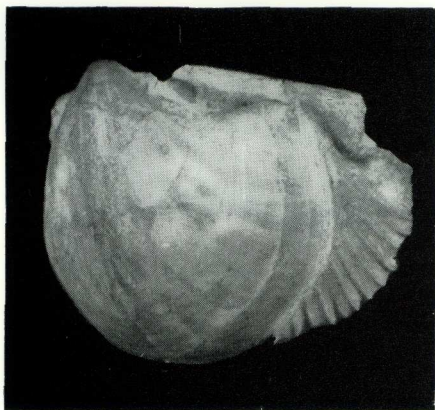
2

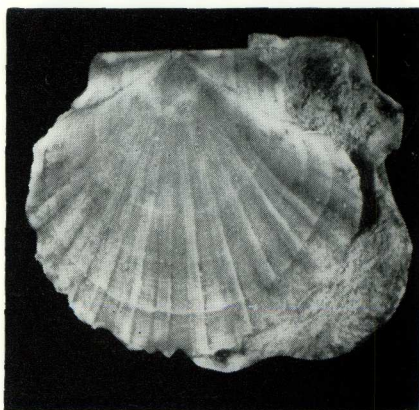
3

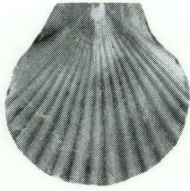
4

5

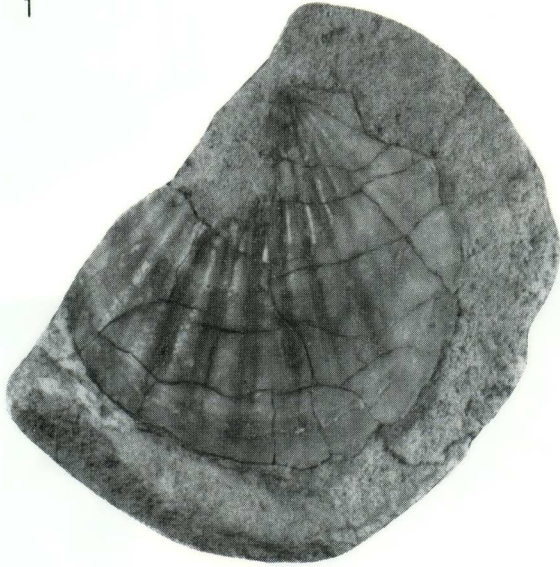
5α

1

2

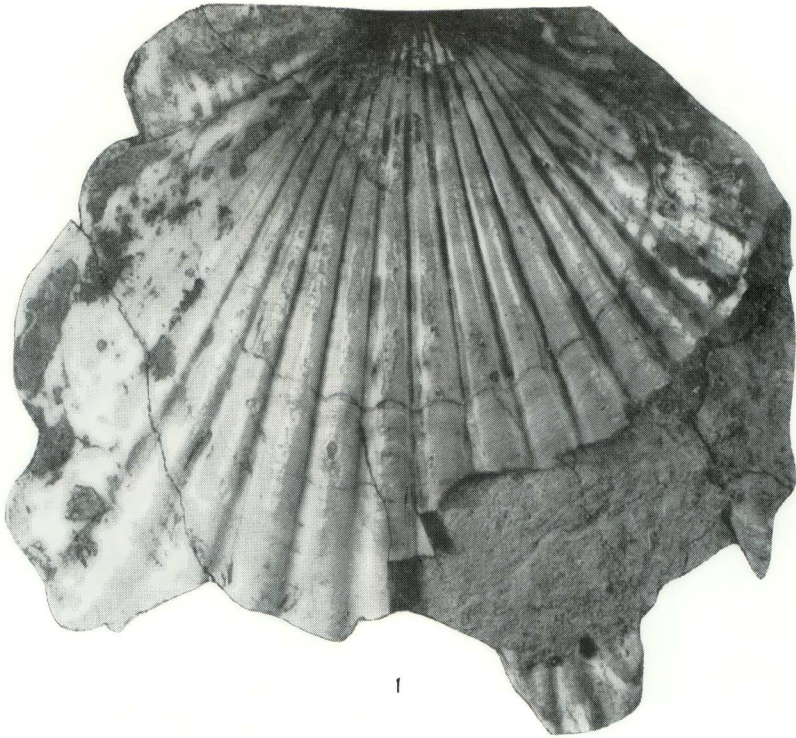
3

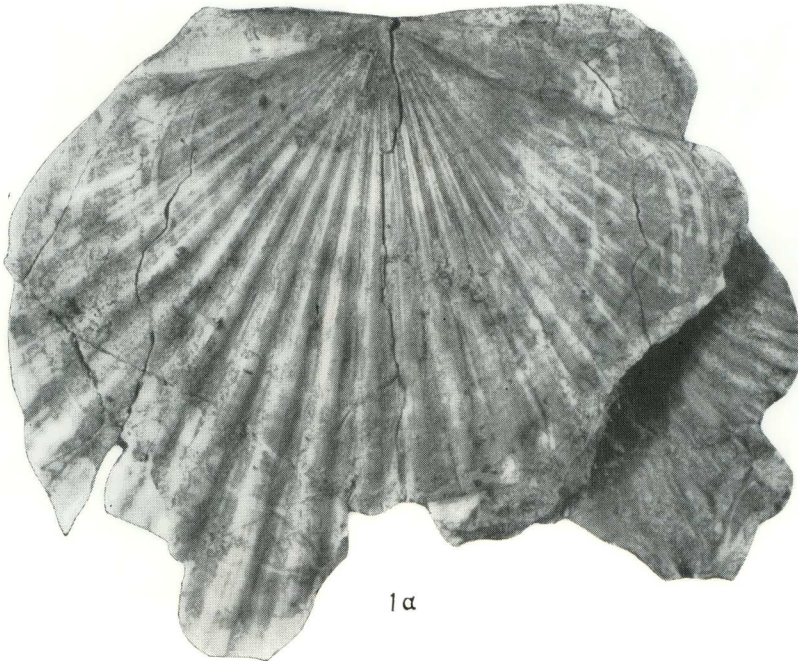
4

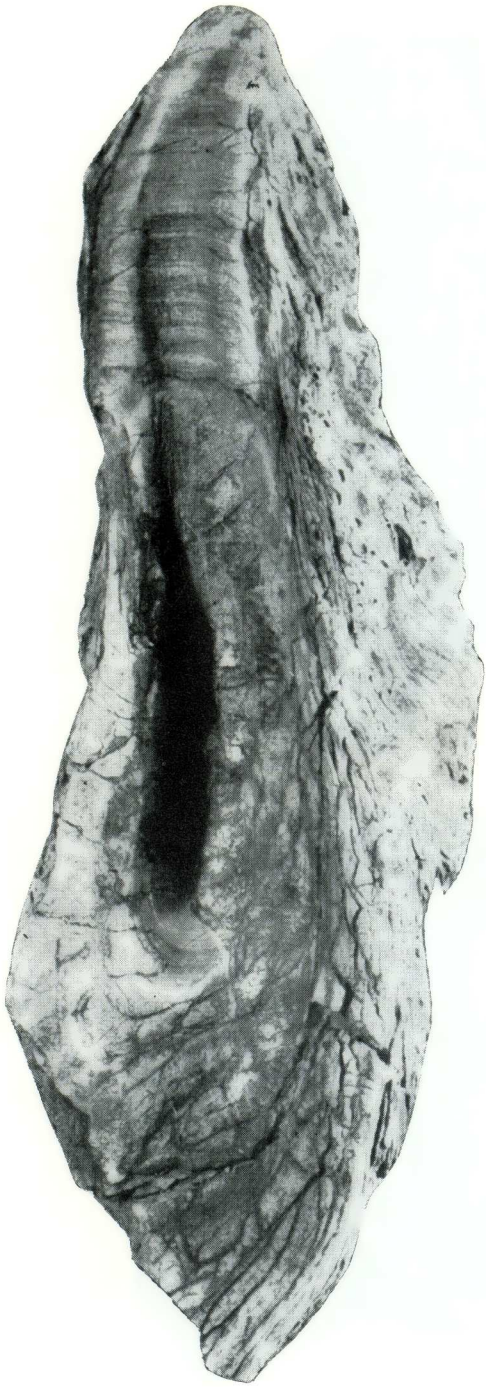
4α

1

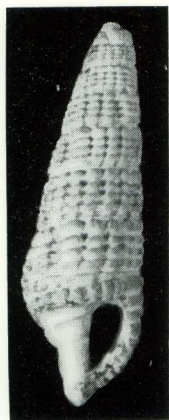
1α

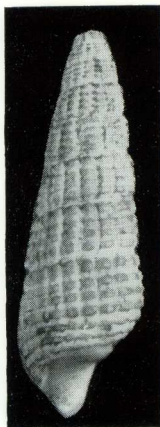
1

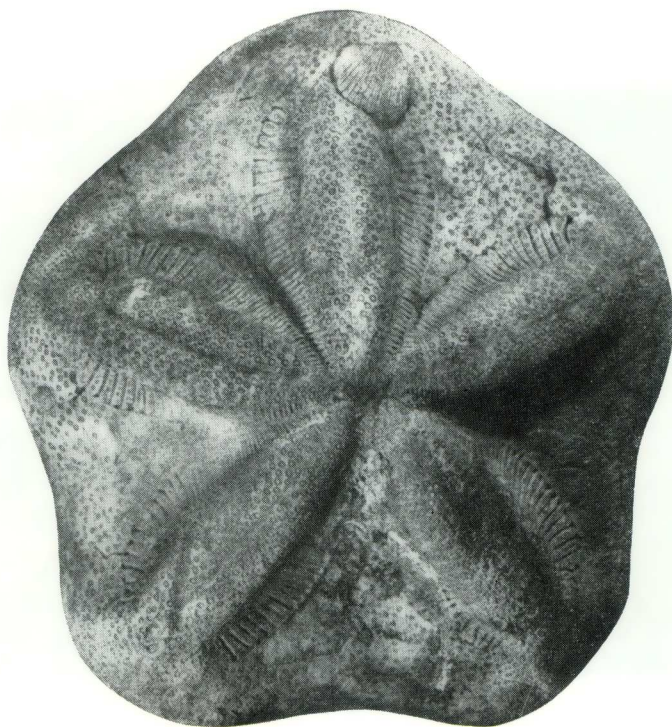
1α

1

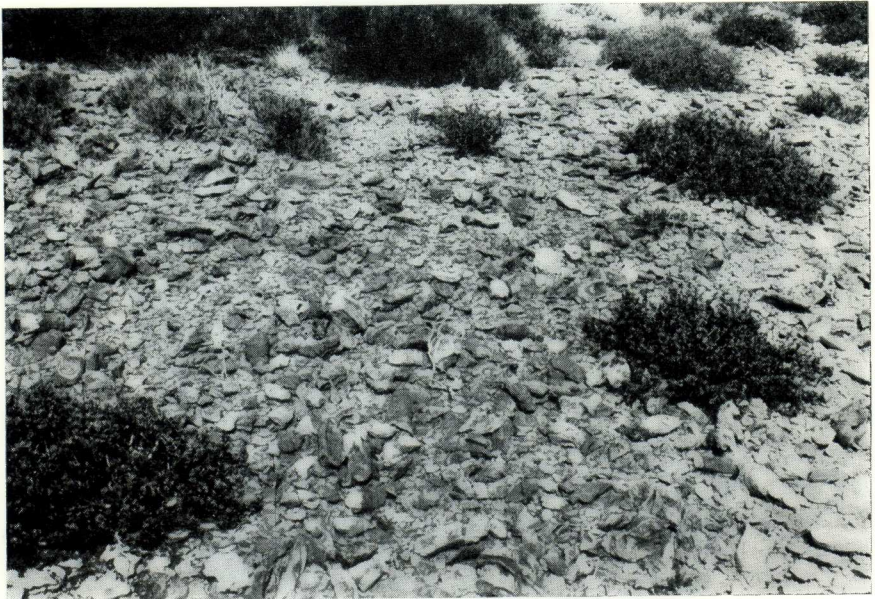
1α

2

1

2